

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

Yeni Bir Doğalgaz Rezervi Keşfedildi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan yaklaşık 3 saat 40 dakika süren Kabine toplantısının ardından önemli açıklamalar yaptı.

Erdoğan Fatih Sondaj gemisinin Çaycuma-1 sondajında 58 milyar metreküplük yeni bir doğalgaz rezervi keşfedildiğini belirterek “Böylece Karadeniz’deki gaz rezervimiz Çaycuma-1’deki yeni keşfimizle birlikte 170 milyar metreküp artarak toplam 710 milyar metreküpe ulaştı. Karadeniz’de keşfettiğimiz doğalgazın bugünkü rakamla uluslararası piyasalardaki karşılığı 1 trilyon doları bulmaktadır. Hazar’ın, Akdeniz’in, Orta Doğu’nun enerjide merkez noktasının Türkiye olmasını sağlamakta kararlıyız. Özel ve kamu günlük yurt içi petrol üretimimiz bugün itibarıyla 80 bin varile ulaştı. Önümüzdeki yıl üretimimizi 100 bin varile çıkarmayı hedefliyoruz.” dedi.

Sabiha Gökçen Dış Hat Gelen Yolcu Sayısında Rekor

Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanından (İSG) yapılan açıklamaya göre, Kovid-19 salgınının etkisini yitirmesiyle uluslararası seyahate artan talep, yeni yıl tatiliyle beraber zirve yaptı.

Sabiha Gökçen Havalimanı’nda, 24 Aralık’ta 29 bin 162 ile en yüksek dış hat gelen yolcu sayısına ulaşıldı. Söz konusu tarihte dış hatlarda giden yolcu sayısı ise 26 bin 582 kişi oldu. Böylece 24 Aralık’ta dış hatlarda toplamda 55 bin 744 yolcuya hizmet verildi.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğü verilerine göre, 24 Aralık’ta Sabiha Gökçen Havalimanı’nda, 20 bin 671 gelen, 21 bin 295 giden yolcu olmak üzere toplam 41 bin 966 kişi de iç hatlarda seyahat etti.

Açıklamada görüşlerine yer verilen İSG Üst Yöneticisi (CEO) Berk Albayrak, yurt dışı yolcu ve uçuş sayılarında kaydettikleri yeni rekorların kendilerini motive ettiğini belirtti.

Baidu, Çin'de Sürücüsüz Gece Taksi Hizmetini Başlattı

Çinli internet devi Baidu, otonom sürüş konusunda büyük adımlar atıyor. Çin'de en çok kullanılan arama motoru olan şirket, ilk etapta Wuhan'dan başlamak üzere sabah 7 ile akşam 23 arasında sürücüsüz taksi hizmetini başlattı.

Şirketin kurucu ortağı ve CEO'su Robin Li, Baidu'nun robotaksi hizmeti Apollo Go'nun 2025'e kadar 65, 2030'a kadar 100 şehirde olmasını hedeflediklerini açıkladı.

Bu haftadan itibaren halk, Wuhan'da sabah 7 ile akşam 23 arasında bu hizmetten yararlanmaya başladı. Daha önce insansız araçları şehir içinde sadece sabah 9 ile akşam 5 arasında görev yapabiliyordu. Güncellenen planın, 10 milyondan fazla nüfusa sahip bir şehir olan Wuhan'ın belirli bölgelerindeki bir milyon müşteriyi kapsamı bekleniyor.

Firmanın robotaksi çağırma uygulaması Apollo Go, üçüncü çeyrek itibarıyla geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 311 artış ile 474 binden fazla sürüşü tamamladı. Apollo Go, üçüncü çeyrek itibarıyla kümülatif olarak 1,4 milyon siparişe ulaştı.

Yaptırımlar Sberbank'a Ofis Kapattırdı

Bu nedenle BAE'deki ofislerini kapatma karar aldıklarını anlatan Vedyahin, "2023'ün ilk çeyreğinde BAE'deki ofisimizi kapatmak zorunda kalacağımızdan ötürü üzüntü duyuyoruz. Ancak ofisimizi kapattıktan sonra da BAE pazarındaki müşterilere yardımcı olmaya devam edeceğiz" dedi.

Sberbank'ın Yönetim Kurulu Başkanı Birinci Yardımcısı Aleksandr Vedyahin, başkent Moskova'da gazetecilere yaptığı açıklamada, Sberbank'ın Abu Dabi'deki ofisine yönelik "ciddi kısıtlamalar" yaşadıklarını belirtti.

Rusya'dan Tavan Fiyat Uygulamasına Misilleme

Putin'in imzaladığı kararnameyle Batılı ülkelerin Rus petrolüne varil başına 60 dolar tavan fiyat uygulamasına yönelik karşı yaptırım kararı alındı. Tavan fiyat uygulamasına katılan şahıs ve şirketlere petrol ve petrol ürünü satışını yasaklayan kararnameye göre, Rus petrolü alanların sözleşmede tavan fiyat veya

alternatif bir tavan fiyat mekanizması kullanmaları halinde sevkiyat gerçekleştirilmeyecek. Petrol sevkiyatına yönelik yasağın 1 Şubat 2023 itibarıyla yürürlüğe gireceği belirtilen kararnamede, tavan fiyat uygulayanlara petrol sevkiyatının yalnızca Putin'in özel izniyle gerçekleştirilebileceği vurgulandı.

Toyota'dan Kasım'da Rekor Üretim

Dünyanın 1 numaralı otomobil üreticisi Toyota, çip krizine rağmen geçen ay üretimde rekor kırdığını duyurdu.

Toyota Motor Corp. Üretimini Kasım'da bir önceki yıla göre yüzde 1,5 artışla 833 bin 104 adet araca ulaştığını bildirdi. Diğer taraftan, şirket yaptığı açıklamada, küresel satışların yüzde 2,9 artarak 796 bin 484 adede yükseldiğini duyurdu.

Toyota'nın rakibi olan Nissan ve Honda'nın üretiminde durum farklı oldu. Nissan Motor Co. Kasım ayında küresel üretiminin bir önceki yıla göre yüzde 23 düşüşle 248 bin 961 adede gerilediğini, satışlarının ise yüzde 26 düştüğünü bildirdi. Honda Motor Co.'nun küresel üretimi de geçen ay yüzde 12 düşerek 325 bin 996 adede geriledi.

Rusya'nın Doğalgaz Üretimi 2022'yi Düşüşle Kapatacak

Rusya Başbakan Yardımcısı Aleksandr Novak, Rus haber ajansı TASS'a, enerji sektöründeki gelişmelere ilişkin değerlendirmelerde bulundu. Rusya'nın Avrupa Birliği'ne (AB) sıvılaştırılmış doğalgaz (LNG) ihracatının arttığına işaret eden Novak, "Şu anda bile bu pazar (AB) kapanmış değil.

Bu yılın 11 ayında Avrupa'ya LNG ihracatımız 19,4 milyar metreküpe çıktı ve yıl sonunda bu rakamın 21 milyar metreküpe ulaşmasını bekliyoruz" diye konuştu. AB'de doğalgaz açığının bulunduğunu anlatan Novak, "Doğalgaz kıtlığı devam ediyor ve biz de sevkiyatı yeniden başlatmak için her türlü olanağa sahip olduğumuz için Avrupa pazarı önemini koruyor.

Örneğin, siyasi nedenlerle durdurulan Yamal-Avrupa boru hattı kullanılmıyor" dedi.

Netflix: Dünyanın Türkiye'ye İlgisi Katlanarak Artıyor

Netflix açıklamasına göre, şirket, Türkiye'nin özgün hikayelerini 190 ülkeye taşımaya devam ediyor. Bugüne dek 30'un üzerinde yerli yapıma imza atan eğlence servisi, bu yapımlarının dünyanın farklı bölgelerinde yarattığı etkiyi ölçmek amacıyla kapsamlı bir kamuoyu araştırmasına imza attı. Bu yıl ikincisi gerçekleştirilen Netflix Kültürel Yakınlık Araştırması'na ABD, Almanya, Birleşik Arap Emirlikleri, Brezilya, İspanya, Suudi Arabistan ve Şili'den 13 bin kişi katıldı.

Araştırma sonuçlarına göre, Netflix üyeleri, üye olmayan kişilere kıyasla Türk yapımlarını 1,5 kat daha fazla izliyor. Dizi ve filmler, Türkçeye duyulan ilgiyi de artırıyor. Netflix'teki Türk yapımlarını izleyenler arasında "Türkçe öğrenmek istiyorum" diyenlerin oranı, izlemeyenlere göre 4,6 kat daha fazla. Türkçeye ilginin en çok arttığı ülke ise ABD.

Almanya, İran'a İhracat Kredilerini Askıya Aldı

Alman hükümeti, İran'da yönetime karşı protestoların ardından ülkedeki "çok ciddi durumu" gerekçe göstererek bu ülkeye yönelik ihracat kredisi ve yatırım garantilerini askıya aldığını bildirdi. Ekonomi ve İklimi Koruma Bakanlığında yapılan açıklamada, İran'daki yetkililerin protestolara yönelik baskılarının ardından bu ülkeyle ticareti geliştirmek için tasarlanan kamu önlemlerinin askıya alındığı belirtildi.

Bakanlığın açıklamasında, İran'a yönelik yatırım garantilerinin askıya alındığı, ihracat kredilerinin de insani muafiyetlerle Ocak ayında askıya alınacağı ifade edildi. Alman-İran enerji diyalogu ve yönetici yetiştirme programının da askıya alındığı bilgisine yer verilen açıklamada, Almanya'nın ticari tanıtım ajansının İran'daki faaliyetlerinin de asgariye indirildiği kaydedildi. Bakanlık, Almanya-İran ticaret hacminin 2021'de 1,76 milyar euro ve bu yılın Ocak-Eylül döneminde 1,49 milyar euro olduğunu bildirdi.

Alman devlet kredileri, Alman şirketlerinin yabancı ülkelere yönelik ihracatlarını garanti altına alırken yatırım garantileri de savaş ve devlet el koymalarına karşı koruma sağlıyor.

Meta Gizlilik Davasında 725 Milyon Dolar Ödemeyi Kabul Etti

Meta, Facebook'un bir araştırma şirketi olan Cambridge Analytica ile yasa dışı olarak kullanıcı verilerini paylaştığı iddiası üzerine açılan davada 725 milyon dolar ödemeyi kabul etti. Davacılar, bu miktarın gizlilik üzerine açılan bir davada ödenen en yüksek miktar olmakla birlikte, Facebook'un da bir toplu davada ödediği en yüksek miktar olduğunu belirtiyor.

Bu uzlaşma Meta'yı, Donald Trump'ın 2016 seçim kampanyası ile bağlantılı olan İngiliz araştırma şirketi Cambridge Analytica'nın, Facebook'un yaklaşık 87 milyon kullanıcısının verilerine erişim sağlamasının ardından 2018'de platformun kullanıcılarının açtığı davanın sonuçlanmasına bir adım daha yaklaştırıyor. Uzlaşmanın federal bir yargıç tarafından onaylanması gerekiyor.

Uzlaşma gerçekleşmeseydi ve Facebook'un ana şirketi Meta davayı kaybetseydi, şirketin yüz milyonlarca dolar daha ödemesi gerekeceği belirtiliyor.

Youtube'dan Devasa NFL Anlaşması

Alphabet Inc., 2023 sezonundan itibaren NFL (Amerikan futbol ligi) sezon maçlarının pazar günü için olan yayınlama hakkını kazandı. Kaynaklara göre, anlaşmanın değeri yedi yıldan fazla süre için yılda 2 milyar dolardan fazla. Yapılan açıklamada, hizmetin iki ayrı paket olarak sunulacağını söyledi. Söz konusu hizmet hem çevrimiçi ve kablolu TV alternatifi bir hizmet olan YouTube TV'de, hem de Showtime ve Starz gibi ödemeli TV kanallarına doğrudan abone olmanın bir yolu olan YouTube Primetime kanallarında mevcut olacak. Analistler, anlaşmanın YouTube TV'ye büyük olasılıkla önemli bir abone artışı sağlayacağını söylüyor.

Alphabet Inc., 2023 sezonundan itibaren NFL (Amerikan futbol ligi) sezon maçlarının pazar günü için olan yayınlama hakkını kazandı. Kaynaklara göre, anlaşmanın değeri yedi yıldan fazla süre için yılda 2 milyar dolardan fazla. Yapılan

Türkiye İlk Yeşil Eurobond İhracına Ocak'ta Çıkacak

Türkiye uzun zamandır gündemde olan yeşil borçlanma konusunda ilk adıma hazırlanıyor. Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği'nin (TKYD) toplantısında konuşan Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Murat Zaman, Türkiye'nin ilk yeşil eurobond ihracının ocak ayında yapılacağını söyledi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Kasım 2021'de uluslararası "Çevresel, Sosyal ve Yönetişim" tahvil piyasasında borçlanma işlemleri gerçekleştirilmesi amacıyla bir "Sürdürülebilir Finansman Çerçeve Dokümanı" hazırlanması ve yayımlanması sürecinin yürütülmesini teminen ING ve Standard Chartered Bank'ın yetkilendirildiğini bu dokümanın hazırlıklarının tamamlandığını açıklamıştı.

TSMC Avrupa'da İlk Fabrikasını Kurmak İçin Görüşüyor

Financial Times'in kaynaklara dayandığı habere göre, dünyanın en büyük çip üreticisi TSMC Avrupa'daki ilk fabrikası için görüşmelerde bulunuyor. Konuya yakın kaynaklara göre TSMC Almanya'nın Dresden şehrinde tesis kurmak için görüşmeler yapıyor. Şirketin üst düzey yöneticilerinin gelecek sene Almanya'ya giderek tesis ve yerel tedarik zinciri kapasitesi

gibi konularda hükümetle görüşmelerde bulunacağı ifade edildi. Nihai kararın da görüşmenin ardından alınacağı, fabrikanın yapımının 2024'te başlayabileceği belirtildi. Dünyanın en büyük çip üreticisi TSMC ay başında, Arizona'da 40 milyar dolar değerinde bir fabrika açmayı planladığını duyurmuştu.

TSMC Sözcüsü FT'ye fabrikanın Dresden'de olabileceğini ifade etti.

AB'den Almanya'nın Yeşil Enerji Programına Onay

Avrupa Birliği (AB), Açıklamada, Almanya'nın yenilenebilir Almanya'nın rüzgar ve güneş gibi enerji alanındaki mevcut destek çeşitli yenilenebilir enerji programının kapsamını genişletme ve yatırımlarına toplam 28 milyar süresini 2026 sonuna kadara uzatma euro kamu desteği sağlamasına planı yaptığı ifade edildi. Almanya'nın onay verdi. AB Komisyonu, iklim hedefleri doğrultusunda 2030'a Almanya'nın çeşitli yenilenebilir kadar güneş, rüzgar ve biyometan gibi enerji kaynaklarından elektrik yenilenebilir enerji kaynaklarından üretimini desteklemeye yönelik üretilen elektriğin payını yüzde 80'e programında yapmayı planladığı çıkarmayı hedeflediği belirtilen değişikliklerin onaylandığını açıklamada, ülkenin bu nedenle toplam 28 milyar euroluk destek programı hazırladığı kaydedildi.

Açıklamada, program kapsamında yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretenlere şebeke operatörü tarafından ödenecek fiyata ilave olarak prim ödeneceğine işaret edildi.

Xiaomi Yüzde 10 Oranında İşçi Çıkaracak

Çinli cep telefonu, elektronik cihazlar ve küçük ev aletleri üreticisi Xiaomi'nin, azalan gelirler nedeniyle çalışanlarının yüzde 10'ununa karşılık gelen yaklaşık 3 bin 500 işçiyi işten çıkaracağı bildirildi. Ekonomi ve finans haberleri servisi Caixin'in şirket kaynaklarına dayandırdığı haberine göre, şirket küresel cep telefonu satışlarındaki düşüş ve iç piyasada azalan talep nedeniyle yıl sonunda bazı iş operasyonları ile işgücünde kesintilere gidecek.

Xiaomi'nin gelirleri 3. çeyrekte yüzde 10 azalmış, şirket 1,5 milyar yuan (30 Eylül'deki kur karşılığıyla yaklaşık 209 milyon dolar) net zarar bildirmişti.

AB, Amazon Firmasıyla Rekabet Soruşturmasında Anlaştı

Avrupa Birliği (AB) Komisyonu, Amazon'un; platformunda bulunan, e-ticaret şirketi Amazon arasında "şimdi al ve sepete ekle" butonu olarak verilerin kullanımı ve satıcılara eşit bilinen (Buy Box) seçeneğinde bütün davranılmasını içeren rekabet satıcılara eşit davranmayı ve ikinci bir soruşturmasında anlaşma sağlandı. teklifin de bu alanda gösterilmesi AB Komisyonu, Amazon'a karşı taahhütlerinde bulunduğu dikkati yürütülen rekabet soruşturmasının çekilen açıklamada, Amazon'un firmanın yasal olarak bağlayıcı satıcılara kendi hizmetleri yerine diğer taahhütlerde bulunmasıyla birlikte teslimat firmalarını seçme izni kapatıldığını açıkladı. Açıklamada, vereceği de kaydedildi. Açıklamada, verilerin kullanımı konusundaki AB Komisyonu'nun söz konusu endişelere yönelik Amazon'un kendi taahhütlere aykırı davranması halinde pazarındaki bağımsız satıcıların Amazon firmasına toplam cirosunun faaliyetleriyle ilgili veya bunlardan yüzde 10'una kadar para cezası üretilen kapalı verileri uygulayabileceği belirtildi. AB, 2020 kullanmamayı taahhüt ettiği yılında, Amazon firmasını belirtildi. platformundaki bağımsız satıcılara ait

hassas verileri kendi perakende satışlarına fayda sağlayacak biçimde kullanmakla suçlamıştı. AB ülkelerinde faaliyet gösteren şirketlerin sektörlerinde rekabete aykırı bir durum olup olmadığını denetleme yetkisi AB Komisyonu'nda bulunuyor.

AB, Rusya'ya Yeni Yaptırım Paketini Onayladı

Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkeler, yaklaşık 200 kişi ve kurum ile 3 Rus bankasının yaptırım listesine eklenmesini, çift kullanımlı ürünlere ihracat yasağı getirilmesini ve madencilik yatırımlarının yasaklanmasını içeren 9'uncu yaptırım paketini onayladı. Açıklamada, kararlaştırılan yaptırım paketinin Rus ekonomisinin savaşı sürdürme kabiliyetini zayıflatmayı amaçlayan bir dizi yeni önlem içerdiği belirtildi.

Rusya'nın savunma ve güvenlik sektörünün teknolojik gelişimine katkıda bulunabilecek çift kullanımlı mal ve teknolojilere ihracat kontrolleri ve kısıtlama getirildiğine işaret edilen açıklamada, Rusya'nın önemli kimyasallar, sinir gazları, gece görüş, radyo, navigasyon, elektronik ve bilgi teknolojisi ürünlerini alamayacağı, 168 şirket ve kurumun sektörel kısıtlayıcı tedbirler listesine girdiği kaydedildi. AB'nin ilave olarak 2 Rus bankasının mal varlıklarını dondurduğu belirtilen açıklamada, Rusya Bölgesel Kalkınma Bankası'nın bütün işlemlerine yasak getirildiğine dikkat çekildi.

Sony'den Yeni Sensör Üretim Tesisi

veriyor. Japon sanayi gazetesi Nikkan Kogyo'nun haberine göre Sony Group, Japonya'nın güneyindeki Kumamoto'ya yeni tesis inşa edecek.

Sony Group'un, 2025 sonrası, Japonya'da 5,8 milyar dolarlık imaj sensörü imal edecek yeni tesis kurmayı planladığı bildirildi. Dijitalleşmeye paralel olarak dünya çapında artan yarı iletken ve imaj sensörü talebi karşısında üretici firmalar, yatırımlarına hız

Dünya Bankası Çin'in Büyüme Tahminini Düşürdü

Dünya Bankası, Çin ekonomisine ilişkin büyüme beklentisini 2023 yılı için yüzde 4,5'ten yüzde 4,3'e indirdi. Bankadan yapılan açıklamada, iç ve dış koşulların Çin'de ekonomik görünümün zayıflamasına neden olduğu aktarıldı. Çin'deki ekonomik faaliyetin salgındaki iniş ve çıkışları takip etmeye devam ettiği belirtilen açıklamada, salgın ve büyüme hızındaki yavaşlamayı düzensiz toparlanmanın izlediği kaydedildi. Açıklamada, Çin ekonomisinin bu yıl yüzde 2,7 ve gelecek yıl yüzde 4,3 büyümesinin beklendiği bildirildi. Dünya Bankası, eylül ayında açıkladığı tahminlerinde, Çin ekonomisinin bu yıl yüzde 2,8 ve gelecek yıl yüzde 4,5 büyüyeceğini tahmin etmişti. Çin'in ekonomik büyüme görünümünün salgının belirsiz gidişatından kaynaklanan önemli risklere maruz kaldığı belirtilen açıklamada, gayrimenkul sektöründeki devam eden stresin ise daha geniş makroekonomik ve finansal etkilere sahip olabileceği aktarıldı.

İsviçre'nin Saat İhracatı Rekor Kırdı

İsviçre'nin saat ihracatı Kasım ayında ABD ve FIFA Dünya Kupası'nın düzenlendiği Katar'ın talebinin artmasıyla rekor kırdı. En fazla talep fiyatı 3 bin franktan yüksek saatlere oldu. İsviçre'nin saat ihracatı Kasım ayında, Çin'in talebinin azalmasına rağmen rekor kırdı. İsviçre Saat Endüstrisi Federasyonu'nun açıklamasına göre, ülkenin aylık saat ihracatı yüzde 10,9 artarak 2,4 milyar franka (yaklaşık 2,6 milyar dolar) ulaştı. Ocak ayından Kasım ayına kadar olan toplam ihracat değeri ise bir önceki yıla kıyasla yüzde 11,9 artarak 22,9 milyar frank (yaklaşık 24,7 milyar dolar) oldu.

UEA'dan Küresel Kömür Talebinde Zirve Öngörüsü

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (UEA) raporuna göre küresel kömür tüketiminin bu yıl 8 milyar tonu aşarak tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşması beklenirken, yüksek doğalgaz fiyatlarına bağlı olarak elektrik üretiminde kömür kullanımındaki artış bu rekorun nedeni olarak öne çıkıyor. Uluslararası Enerji Ajansı'nın yıllık yayımlanan Kömür 2022 raporuna göre, küresel kömür kullanımı bu yıl geçen yıla göre yüzde 1,2 artacak. Kömür tüketimi bir yılda ilk kez 8 milyar tonu aşarak 2013'teki rekor tüketimin üzerine çıkacak.